

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2014, č. j. KUJI 26158/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 9. 2015, č. j. 41 A 45/2014 – 33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před správními orgány

[1] Magistrát města Jihlavy, odbor dopravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 10. 7. 2013, č. j. MMJ/OD/12049/2013-11, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), neboť porušil § 18 odst. 4 téhož zákona. Uvedeného přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 2. 5. 2013 v 09:40 hod. při řízení osobního motorového vozidla v obci Hubenov, část obce Nový Hubenov, překročil na silnici č. II/602, ve směru jízdy Jihlava – Pelhřimov, nejvyšší dovolenou rychlost 50 km/hod. o 54 km/hod. Za tento přestupek mu správní orgán prvního stupně uložil pokutu ve výši 7.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel po dobu 6 měsíců, včetně povinnosti uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce odvolání, v němž mj. namítal absenci specifikace místa spáchání přestupku, která mu měla znemožnit posoudit správnost měření rychlosti a naplnění materiální stránky skutkové podstaty.

[3] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. Ohledně místa spáchání přestupku žalovaný uvedl, že bylo dostatečně specifikováno, a to označením pozemní komunikace a obce, přičemž konkrétní místo měření rychlosti vyplývá z fotodokumentace ve spisu.

[4] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou. Namítal vady řízení spočívající zejména v nedostatečné specifikaci místa spáchání přestupku a v řádně nezjištěném skutkovém stavu. Na podporu svých tvrzení žalobce k žalobě přiložil Odborný posudek k měření rychlosti na sil. II/602 v obci Nový Hubenov dne 2. 5. 2013, zpracovaný dne 7. 5. 2014 Mgr. P. Š., DiS.

II. Posouzení věci krajským soudem

[5] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[6] Ohledně námitky nedostatečné specifikace místa spáchání přestupku krajský soud uvedl, že ačkoli ve výroku rozhodnutí o přestupku je místo přestupku určeno toliko označením pozemní komunikace a obce, nelze přehlédnout, že konkrétní místo měření rychlosti jednoznačně vyplývá ze záznamu ze silničního rychloměru (ze snímku č. 2091), kde je místo přestupku specifikováno pomocí souřadnic GPS, a lze jej jednoduše určit i ze samotné fotografie. Skutek byl tak vymezen způsobem, jenž vylučoval nebezpečí jeho záměny. Nadto krajský soud považoval za zarážející, že žalobce na jedné straně namítal, že místo spáchání přestupku bylo vymezeno nedostatečně, a na druhé straně namítal, že vozidlo žalobce bylo měřeno z nesprávného úhlu, přičemž vycházel ze zcela konkrétního místa právě na základě fotografie pořízené silničním rychloměrem.

[7] K námitkám zpochybňujícím zjištěný skutkový stav, resp. provedené dokazování, krajský soud konstatoval, že v projednávané věci sloužily jako podklady pro rozhodnutí žalovaného oznámení přestupku podané Policií České republiky ze dne 2. 5. 2013, č. j. KRPJ-44631-3/PŘ-2013-160007; oznámení přestupku sepsané na místě z téhož dne; úřední záznam sepsaný službu konajícím policistou pppap. J. Š. o popisu dané události; záznam o přestupku z č. 2091, jehož součástí je fotografie vozidla žalobce, a z něhož vyplývá, že zachycenému vozidlu žalobce byla dne 2. 5. 2013 v 09:40:08 hod. naměřena v obci s nejvyšší povolenou rychlostí 50 km/h rychlost jízdy 108 km/h; ověřovací list č. 34/13, podle něhož silniční radarový rychloměr RAMER 10 C výr. č. 12/0023 byl ověřen jako stanovené měřidlo a lze jej používat k měření za dodržování návodu k obsluze. Krajský soud tedy zjistil, že měření bylo prováděno pomocí certifikovaného silničního rychloměru RAMER 10 C výr. č. 12/0023, jehož funkčnost byla ověřena autorizovaným metrologickým střediskem (s platností do 24. 2. 2014). Krajský soud v této souvislosti poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které takové důkazní prostředky (tj. důkazy dodané policií) jsou v zásadě dostatečné k objasnění skutkového stavu věci, a to zvláště za situace, kdy přestupce nepopírá, že to byl on, kdo byl změřen při jízdě, a toliko tvrdí, že nesouhlasí s naměřenou rychlostí.

[8] Proti těmto skutečnostem stálo tvrzení žalobce, že během měření obsluha nepostupovala v souladu s návodem k obsluze (vozidlo bylo měřeno z nesprávného úhlu), v důsledku čehož změřená rychlost neodpovídala reálné rychlosti pohybu měřeného vozidla. Žalobce se přitom odvolával na „odborný posudek“ zpracovaný Mgr. P. Š., DiS. Krajský soud srovnal tvrzení žalobce s doklady, které o měření předložily správní orgány, přičemž konstatoval, že způsob měření a jeho výsledky nevzbuzují v daném případě žádné pochybnosti. Zdůraznil rovněž, že tvrzení o nesprávnosti měření rychlosti žalobce neuplatnil v průběhu správního řízení, což nasvědčuje jeho účelovosti.

[9] Krajský soud však především konstatoval, že přiložený „odborný posudek“ neobsahuje žádný relevantní podklad pro závěr, že měření rychlosti bylo provedeno v rozporu s návodem k obsluze. I kdyby krajský soud odhlédl od skutečnosti, že z posudku vůbec nevyplývá, v čem má spočívat jeho „odbornost“ (posudek nebyl zpracován žádným z evidovaných soudních znalců z oboru dopravy a nevyplývá z něj ani jiná odborná kvalifikace autora), která by mohla poukázat na jeho věrohodnost, posudek považoval krajský soud za nepoužitelný z důvodu zavádějících a nic neprokazujících informací. Ačkoli zpracovatel posudku dospěl k závěru, že měřicí zařízení nepracovalo správně, neboť jeho GPS modul vrátil chybné údaje, a že úhel odklonu radarového svazku od osy měřeného vozidla neodpovídal návodu k obsluze, v posudku se neodkazuje na žádnou konkrétní pasáž návodu k obsluze, s níž měl být údajně postup zasahujících policistů v rozporu (návod k obsluze navíc ani není mezi použitou literaturou či spisovým materiálem).

[10] Zcela zavádějící je rovněž samotný postup, z něhož autor posudku vycházel. Aniž by krajský soud musel být odborně způsobilý k posouzení souladu provedeného měření s návodem k obsluze, je zřejmé, že na účinné zpochybnění výsledků měření (resp. úhlu, pod jakým bylo vozidlo měřeno) by musely být nepochybným způsobem identifikovány nosné údaje pro toto měření (tj. především přesné vzájemné pozice měřícího vozidla s rychloměrem a měřeného vozidla). Zpracovatel však polohu měřícího vozidla určoval jen na základě fotografie pořízené rychloměrem, a to tak, že „[v] pravém dolním rohu fotografie jasně vidíme přerušovanou čáru a ztmavení asfaltu, které odpovídá, ve směru jízdy, konci zpevněného prostoru před domem č. p. 30.“ Souřadnice GPS naopak odkazují na počátek tohoto prostoru, nikoli na jeho konec. Na základě této argumentace dospěl zpracovatel k závěru, že zařízení v danou dobu nepracovalo správně. Podle krajského soudu však ze samotné fotografie nelze s jistotou určit, v jaké části zpevněného prostoru před domem č. p. 30 měřicí vozidlo stálo (zda na začátku, uprostřed nebo na jeho konci ve směru jízdy). Z posudku například není zřejmé, na základě čeho má zpracovatel za vyloučené, že ona údajná „přerušovaná čára“ na fotografii (ačkoli se podle názoru krajského soudu stejně tak může jednat o čáru plnou, jen ne zcela zřetelnou, resp. částečně smazanou) se nenacházela rovněž na začátku onoho prostoru před domem č. p. 30, tj. v místě odpovídajícím uvedeným souřadnicím GPS. Autor posudku zjevně vycházel účelově z takové polohy měřícího vozidla, aby při ní byl úhel odklonu radarového svazku od osy měřeného vozidla mimo toleranci přípustného odklonu v návodu k obsluze. Takovou argumentaci však krajský soud považoval za zcela absurdní.

[11] Krajský soud proto považoval za nadbytečné žalobcem předkládaný posudek provádět jako důkaz, jelikož neobsahoval žádné skutečnosti, které by mohly vnést do řízení důvodné pochybnosti o zákonnosti provedeného měření rychlosti. Ze spisového materiálu naopak plynuly dostatečné důkazy o tom, že se žalobce předmětného přestupku dopustil. Krajský soud měl za to, že v daném případě byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přičemž k důkazu o vině žalobce plně postačovaly shora zmíněné podklady.

[12] Za zjevně nadbytečné krajský soud považoval provádění dokazování návodem k obsluze radarového rychloměru. Spisový materiál neindikoval nic, z čeho by se dalo usuzovat, že měření rychlosti vozidla neproběhlo korektně a žalobce ostatně v průběhu správního řízení funkčnost radaru či jeho nesprávné nastavení nenamítal.

[13] Neobstála ani námitka, že součástí spisového materiálu není protokol o proškolení osoby, která obsluhovala měřicí zařízení. V této souvislosti krajský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž soud ve správním soudnictví přezkoumává zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a nikoliv, zda policisté splňují předpoklady pro výkon jednotlivých funkcí.

III. Kasační stížnost

[14] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost a domáhá se jeho zrušení. S rozsudkem krajského soudu nesouhlasí z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[15] Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil právní otázku srozumitelnosti výroku „žalobou napadeného rozhodnutí“ (pozn.: stěžovatel má však podle všeho na mysli rozhodnutí správního orgánu prvního stupně). Námitku nedostatečného určení místa krajský soud vypořádal odkazem na přesnou specifikaci místa přestupku v podkladech pro rozhodnutí. Tento postup je v rozporu s rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 9 As 290/2014 - 53, a ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 - 39. Zároveň se tvrzení krajského soudu o jednoznačnosti určení místa přestupku v podkladech pro rozhodnutí jeví jako účelové, neboť na str. 11 rozsudku krajský soud kritizuje odborného posuzovatele, že při posuzování správnosti měření vycházel z místa měření, které nebylo možné podle spisu jednoznačně určit. Stěžovatel pak nemůže argumentovat dopady absence přesného určení místa, neboť by byly spekulativní. Zmocněnec stěžovatele proto nemohl v odvolání brojit např. námitkou odlišné úpravy omezené rychlosti či měřením na hranici obce, neboť tyto skutečnosti mu nebyly z výroku zřejmé, a proto se domáhal přesného určení místa, aby následně mohl předložit relevantní, konkrétní tvrzení.

[16] Stěžovatel se dále domnívá, že krajský soud měl jím předložený odborný posudek provést jako listinný důkaz při jednání. Pokud krajský soud hodnotil způsobilost, případně odbornost zpracovatele k provedení předmětného posouzení, jakož i jeho postupy při zpracování posouzení a vstupní data, která užil, pak soud hodnotil důkaz. Hodnocení důkazu však musí předcházet jeho řádné provedení, neboť se jedná o součást „dokazování“, které soud činí obligatorně při jednání. Krajský soud byl tedy povinen ve věci nařídit ústní jednání, důkaz provést, poskytnout stranám možnost se k němu vyjádřit a teprve následně byl oprávněn důkaz hodnotit, tj. činit závěry o jeho správnosti a jeho způsobilosti prokázat žalobní tvrzení. Hodnocením důkazu bez jeho řádného provedení je dána nepřezkoumatelnost. Stěžovatel nadto konstatoval, že pokud krajskému soudu nebyla známa kvalifikace zpracovatele, a považoval ji za podstatnou, pak měl stěžovatele nebo samotného zpracovatele vyzvat k doložení jeho odborné způsobilosti k provedení posudku. Tento závěr podle stěžovatele též konstantně judikuje Nejvyšší správní soud.

IV. Vyjádření žalovaného

[17] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadený rozsudek krajského soudu považuje za zákonný a správný a ztotožňuje se s důvody, které krajský soud vedly k jeho vydání. Z těchto důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost, ve které stěžovatel neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o nezákonném či nesprávném postupu správních orgánů v projednávané věci, zamítl.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

[19] Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda řízení či napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost je nedůvodná.

V. A) K námitce hodnocení důkazu bez jeho provedení

[21] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatele spočívající v tvrzení, že krajský soud hodnotil stěžovatelem předložený odborný posudek jako důkaz, aniž by jej jako listinný důkaz při jednání provedl. Stěžovatel v tomto postupu spatřuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnost „*spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*“ Byla-li by taková vada v projednávané věci shledána, mohla by představovat překážku posouzení důvodnosti ostatních kasačních námitek. Nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí, resp. jiná vada řízení před krajským soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., je ostatně vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud by to stěžovatel sám nenamítal.

[22] Z předeslaného tedy vyplývá, že za jinou vadu řízení před soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat pouze takové porušení procesních ustanovení upravujících řízení před krajským soudem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Mezi tyto jiné vady řízení ustálená judikatura řadí i procesní pochybení spočívající v tom, že krajský soud v rozporu s § 77 odst. 1 s. ř. s., podle něhož „*[d]okazování provádí soud při jednání*“, jej provede bez nařízení ústního jednání a z těchto důkazů ve svém rozhodnutí vychází (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 103/2005 - 76, publ. pod č. 687/2005 Sb. NSS).

[23] Požadavek na striktní přístup k interpretaci ustanovení procesních předpisů týkajících se dokazování před soudy plyne rovněž z rozhodovací praxe Ústavního soudu, který opakovaně judikoval, že neprovedením důkazu při jednání soudu může dojít k porušení práva na spravedlivý proces garantovaného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. např. nález ze dne 4. 11. 2008, sp. zn. IV. ÚS 1526/08, v němž Ústavní soud shledal jako zcela nepřijatelný postup trestního soudu, který se v rámci přípravy na veřejné zasedání sám seznámil s pořízeným kamerovým záznamem a na základě toho pak konstatoval, že nemá smysl formálně tímto záznamem provádět dokazování).

[24] V projednávané věci z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že krajský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání a stěžovatelem předložený odborný posudek jako důkaz odmítl provést z důvodů, které obsáhle popisuje na str. 10-12 svého rozsudku. Stěžovatel se domnívá, že krajský soud v této pasáži *de facto* hodnotil důkaz, aniž by jej řádně provedl.

[25] Podle § 52 odst. 1 s. ř. s. „*[s]oud rozhodne, které z navržených důkazů provede, a může provést i důkazy jiné.*“ Z citovaného ustanovení vyplývá, že soud disponuje *uvážením* (diskrecí), které z navržených důkazních prostředků při jednání provede. Soud je tedy oprávněn zvážit, zda účastníky navržené důkazy jsou pro posouzení věci podstatné a potřebné; není totiž vázán tzv. důkazním návrhem a je povinen prokazovat pouze skutečnosti, které v souladu s předmětem a účelem řízení vyhodnotí jako rozhodné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 6 A 109/2000 - 73, publ. pod č. 583/2005 Sb. NSS). Soud proto může odmítnout provedení důkazů například v situaci, kdy důkaz nemá s danou věcí zjevně žádnou souvislost, návrh na provedení důkazu je nejasný či neúplný, případně pokud navrhovatel není schopen ani k výzvě soudu uvést, co konkrétně má jím navrhovaný důkaz ve vztahu k danému případu prokázat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Afs 109/2007 - 117, a ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 61/2008 - 98, jakož i odbornou

literaturu: Šimíček, V., Potěšil, L. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2014, str. 460; Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V., Šebek, P. Soudní řád správní - online komentář. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016, část II. k § 52; Brus, M. Judikatura NSS: Dokazování v soudním řízení. Soudní rozhledy, 2015, č. 1, str. 2 a násl.).

[26] Shora popsané uvážení soudu však nesmí překročit hranice pro výkon diskrece, aby se jeho výkon nestal protiústavní svévolí (libovůl). Z tohoto důvodu musí soud případné odmítnutí důkazního prostředku především přezkoumatelným způsobem odůvodnit (srov. nález Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2009, sp. zn. II. ÚS 435/09, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publ. pod č. 618/2005 Sb.). Pokud by tak soud neučinil, jednalo by se o tzv. opomenutý důkaz, tedy vadu řízení zasahující do ústavního práva na spravedlivý proces (Hanuš, L. Ústavněprávní vady důkazního procesu z pohledu judikatury Ústavního soudu. Právní rozhledy, 2006, č. 18, str. 647 a násl.).

[27] Z výše uvedeného vyplývá, že **provádění důkazů**, resp. odmítnutí navrhované důkazy provést (§ 52 odst. 1 s. ř. s.), předchází úvaha soudu o tom, zda tyto důkazy jsou s ohledem na předmět a účel řízení pro posouzení věci podstatné a potřebné; jinými slovy, soud zvažuje, zda navrhované důkazy s danou věcí vůbec souvisejí a zda jsou ze své podstaty způsobilé tvrzenou skutečnost prokázat, jakož i zda jejich provedení není pro posouzení rozhodných skutečností nadbytečné. Toto předběžné posouzení důkazů však nelze zaměňovat s vlastním **hodnocením důkazů**, které je závěrečnou fází dokazování a jeho dovršením. Teprve v této fázi dokazování, tj. poté, co byly důkazy řádně provedeny, lze uplatnit zásadu volného hodnocení důkazů (§ 132 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s. ř. s.), podle níž soud hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Při hodnocení důkazů je pak jednotlivým důkazům přisuzována určitá hodnota závažnosti (důležitosti), hodnota zákonnosti a hodnota pravdivosti (věrohodnosti) - k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 5 Afs 104/2006 - 73, ze dne 17. 7. 2014, č. j. 7 Afs 82/2013 - 34, a ze dne 26. 3. 2015, č. j. 5 Afs 117/2014 - 44.

[28] Rozdíl mezi předběžným posouzením důkazů, jež předchází jejich provedení, případně odmítnutí jejich provedení, a vlastním hodnocením důkazů, k němuž lze přistoupit teprve poté, co byly důkazy soudem řádně provedeny, lze znázornit na rozsudku ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 80/2010 - 97, v němž Nejvyšší správní soud shledal jako nepřípustný postup krajského soudu, který konstatoval, že stěžovatelem navržené svědecké výslechy nebylo třeba provést, neboť nemohly přispět k objasnění věci. Zároveň krajský soud pochybil, když aproboval závěr žalovaného, jenž odmítl provést navržené důkazy, neboť již předem usuzoval na jejich nevěrohodnost: „[Z]a situace, kdy stěžovatel svou výpověď zpochybňoval důkazy, ze kterých při zjišťování skutkového stavu vycházel správní orgán prvního stupně, a zároveň k prokázání vlastní skutkové verze navrhl provést konkrétní důkazy, tj. výpověď dvou svědků, kteří mohli mít o věci bezprostřední informace, nelze takové důkazy předem považovat za irelevantní. Žalovaný tudíž pochybil, když navržené důkazy neprovedl. Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani tvrzení žalovaného, které posléze převzal i krajský soud, že i pokud by stěžovatelem označené osoby vypověděly, že stěžovatel předjížděl autobus až za železničním přejezdem, neměla by tato skutečnost žádný vliv na to, že stěžovatel mohl na železničním přejezdu předjíždět jiné vozidlo. Nejvyšší správní soud podotýká, že taková argumentace je nepřípustná, neboť v jejím důsledku je předjímán obsah svědecké výpovědi. Zatím nelze vůbec spekulovat o tom, co by navržení svědci, pokud by byl jejich výslech proveden, vypověděli. [...] Povinnosti vyslechnout žalobcem označené svědky se správní orgány nemohly zprostit poukazem na skutečnost, že jejich případné výpovědi by byly ryze účelové, neboť tyto osoby jsou s obviněným (žalobcem) v přátelském vztahu. [...] V posuzované věci tedy bude třeba nejprve důkazní návrhy stěžovatele vyslyšet, tzn.

důkazy provést, a teprve po jejich řádném provedení bude možné veškeré provedené důkazy zhodnotit každý jednotlivě a v jejich vzájemné souvislosti a vzít přitom v úvahu i věrohodnost jednotlivých svědeckých výpovědí.“

[29] Předestlané tak Nejvyšší správní soud vztáhl na projednávanou věc a dospěl k závěru, že způsob, jakým krajský soud posuzoval odborný posudek zpracovaný Ing. P. Š., DiS., svým záběrem jednoznačně překračuje rámec předběžného posouzení důkazu, které soud činí pro účely rozhodnutí o tom, zda navržený důkaz provede nebo jej odmítne. Posuzoval-li krajský soud v projednávané věci obsah odborného posudku, a to do té míry, že výslovně polemizoval s konkrétními údaji, postupy a závěry uvedenými v posudku, přičemž je v kontextu projednávané věci hodnotil z hlediska jejich závažnosti (důležitosti) a pravdivosti (věrohodnosti) – pak nelze než uzavřít, že krajský soud hodnotil důkaz, a to aniž by jej podle § 77 odst. 1 s. ř. s. při jednání provedl. Závěr krajského soudu o tom, že odborný posudek považuje „za nepoužitelný z důvodu zavádějících a nic neprokazujících informací“, které v rozsudku podrobně popisuje a hodnotí, proto za dané procesní situace, tj. bez řádného provedení odborného posudku jako důkazu při jednání, nebyl na místě. Na tom nic nemění ani skutečnost, že tak krajský soud učinil ve zjevné snaze vypořádat, pokud možno v úplnosti, žalobní tvrzení a návrhy stěžovatele.

[30] Shora popsaným postupem proto krajský soud zatížil řízení vadou. Zbývá tak posoudit, zda se v projednávané věci jednalo o vadu natolik závažnou, že mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[31] Ačkoliv krajský soud v případě odborného posudku překročil rámec pouhého předběžného posouzení důkazu a v rozporu s § 77 odst. 1 s. ř. s. dospěl mj. k závěru, že předmětný posudek „neobsahuje žádné skutečnosti, které by mohly vnést do řízení důvodné pochybnosti o zákonnosti provedeného měření rychlosti“; podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze nicméně přehlédnout, že důvod, pro který krajský soud odborný posudek odmítl provést, spočíval především v jeho nadbytečnosti – tedy ve skutečnosti, že skutkový stav věci byl podle krajského soudu již dostatečně zjištěn na základě podkladů, které byly součástí spisu. Tyto podklady ostatně krajský soud na str. 9-10 svého rozsudku výstižně shrnuje a konstatuje, že jsou pro objasnění skutkového stavu věci dostatečné a nevzbuzují žádné pochybnosti.

[32] Nadto krajský soud na str. 10 rozsudku poukazuje rovněž na skutečnost, že tvrzení o nesprávnosti měření rychlosti opírající se o předmětný posudek stěžovatel neuplatnil v průběhu správního řízení a toto tvrzení se objevuje poprvé až v řízení před soudem, což podle krajského soudu – a Nejvyšší správní soud s jeho konstatováním souhlasí – nasvědčuje jeho účelovosti. Nejvyšší správní soud v této souvislosti podotýká, že si je vědom skutečnosti, že rozšířenému senátu byla usnesením ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 As 24/2015 - 58, postoupena k rozhodnutí následující otázka: „Je krajský soud povinen v řízení ve věcech správního trestání připustit jakákoliv tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový stav, s výjimkou tvrzení zjevně absurdních, irrelevantních a nesmyslných, třebaže taková tvrzení a jim odpovídající důkazy nebyly bez zjevného důvodu uplatněny ve správním řízení?“. Nejvyšší správní soud nicméně nyní projednávanou věc považuje za skutkově i procesně odlišnou od shora citované věci, neboť v nynější věci – na rozdíl od věci postoupené k rozhodnutí rozšířenému senátu – krajský soud stěžovatelova tvrzení připustil a vypořádal se s nimi, navrhovaný důkaz pak neodmítl *a priori* jako nepřipustný. Stěžovatel navíc v řízení před správními orgány nebyl zcela pasivní, resp. jeho odvolání nebylo blanketní. Na druhou stranu, přehled judikatury, který je uveden ve shora citovaném usnesení o postoupení věci rozšířenému senátu, jen dokládá, že tuto procesní strategii zmocněnec, resp. zástupce stěžovatele uplatňuje i v řadě dalších případů, které jsou Nejvyššímu správnímu soudu z jeho úřední činnosti známy.

[33] S ohledem na shora uvedené tak Nejvyšší správní soud uzavírá, že vada řízení spočívající v hodnocení důkazu krajským soudem bez jeho řádného provedení nemohla mít v projednávané

věci vliv na zákonnost napadeného rozsudku. K obdobnému závěru ostatně Nejvyšší správní soud dospěl i v jiných případech, např. v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 43 (viz odst. 33 a 34). Nejedná se tedy o jinou vadu řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Námitka je proto nedůvodná.

V. B) K námitce nedostatečné specifikace místa spáchání přestupku

[34] Stěžovatel dále sporuje postup krajského soudu, který námitku nedostatečného určení místa spáchání přestupku vypořádal odkazem na přesnou specifikaci tohoto místa v podkladech pro rozhodnutí, resp. stěžovatel namítá, že místo spáchání přestupku bylo ve výroku rozhodnutí o přestupku vymezeno nedostatečně.

[35] V projednávané věci byl skutek ve výroku správního orgánu prvního stupně vymezen následovně: „*dne 02. 05. 2013 v 09:40 hod., jako řidič osobního motorového vozidla zn. Mercedes, registrační značky X, překročil na silnici č. II/602, ve směru jízdy Jihlava – Pelhřimov, nejvyšší dovolenou rychlost v obci Hubenov, část obce Nový Hubenov (50 km/hod.), o 54 km/hod. Silničním radarovým rychloměrem zn. Ramer 10 C mu byl hlídkou OSD Policie ČR Jihlava naměřena rychlost 108 km/hod. Po odečtu možné odchylky měřícího zařízení byla stanovena jako nejnižší možná naměřená rychlost vozidla na 104 km/hod.*“

[36] Podle § 77 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích musí výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, obsahovat zejména „*popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, formu zavinění, druh a výměru sankce*“.

[37] Nejvyšší správní soud již v minulosti dovodil, že v zájmu právní jistoty obviněného musí být skutek ve výroku rozhodnutí správního orgánu popsán dostatečně určitě, aby nebyl zaměnitelný s jiným skutkem. V tomto smyslu slouží výrok rozhodnutí ústavní hodnotě právní jistoty a je klíčovou normativní částí rozhodnutí. Zároveň je třeba trvat na tom, aby zahrnoval vedle popisu skutku i všechny další okolnosti, které jsou rozhodné pro subsumpci daného skutku pod konkrétní skutkovou podstatu přestupku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 92/2009 - 65). Je totiž nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen, což lze zaručit jen konkrétními údaji obsahujícími popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Jednotlivé skutkové údaje jsou rozhodné pro určení totožnosti skutku, vylučují pro další období možnost záměny skutku a možnost opakovaného postihu za týž skutek a současně umožňují posouzení, zda nedošlo k prekluzi možnosti postihu v daném konkrétním případě (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, publ. pod č. 1546/2008 Sb. NSS, srov. rovněž rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 1 As 180/2012 - 43, nebo ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 39).

[38] V projednávané věci byl skutek vymezen způsobem, který vylučuje jeho nebezpečí záměny a tím i opakovaného postihu za týž skutek. Správní orgán prvního stupně ve výroku rozhodnutí vyznačil místo spáchání přestupku číslem silnice, názvem obce, částí obce, směrem jízdy a výší povolené rychlosti v úseku. Ve výroku byly kromě místa spáchání přestupku uvedeny i další okolnosti, a to čas a způsob spáchání přestupku, což v souhrnu skutek zcela jednoznačně vymezuje tak, že jej nelze zaměnit s jiným.

[39] Odkazuje-li stěžovatel na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 9 As 290/2014 - 53, nutno podotknout, že v této věci bylo místo spáchání skutku ve výroku rozhodnutí o přestupku vymezeno zcela srovnatelným způsobem jako v projednávané věci, (konkrétně číslem silnice a názvem blízké obce). Nejvyšší správní soud přitom toto vymezení

místa skutku ve výroku rozhodnutí považoval za dostatečné, když uvedl, že se stěžovatelem „*souhlasí v tom, že nedostatečné vymezení skutkových okolností spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí nelze nabravit jeho specifikací v odůvodnění rozhodnutí. [...] Na věci to však nic nemění, neboť formální požadavky na výrok rozhodnutí byly naplněny.*“ Tento závěr lze beze zbytku vztáhnout i na projednávanou věc.

[40] Pokud jde o odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 - 39, v této věci bylo místo spáchání skutku ve výroku rozhodnutí o přestupku vymezeno toliko číslem pozemní komunikace a obcí, konkrétně formulací „na pozemní komunikaci I/37 v obci Ostrov nad Oslavou“, přičemž tato komunikace procházela celou obcí Ostrov nad Oslavou. V projednávané věci je však místo spáchání skutku vymezeno nejen názvem obce, ale i částí obce, Hubenov je navíc podstatně menší obcí než Ostrov nad Oslavou.

[41] S ohledem na výše uvedené se Nejvyšší správní soud neztotožnil s námitkou stěžovatele, že se nemohl v přestupkovém řízení účinně hájit, jelikož mu nebylo přesné místo spáchání přestupku zřejmé. Formální požadavky na výrok rozhodnutí o přestupku byly v projednávané věci naplněny. Konkrétní místo měření rychlosti jednoznačně vyplývá ze záznamu ze silničního rychloměru (ze snímku č. 2091), kde je místo přestupku specifikováno pomocí souřadnic GPS. Nutno podotknout, že krajský soud poukazem na obsah spisu v tomto ohledu nenahrazoval nedostatečné vymezení skutkových okolností spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí, jak tvrdí stěžovatel, neboť tyto požadavky byly v projednávané věci naplněny.

[42] Nejvyšší správní soud rovněž podotýká, že se neztotožňuje se závěrem stěžovatele, že „*tvrzení krajského soudu o jednoznačnosti určení místa přestupku v podkladech pro rozhodnutí se jeví jako účelové, neboť na str. 11 rozsudku krajský soud kritizuje odborného posuzovatele, že při posuzování správnosti měření vychází z místa měření, které nebylo možné podle spisu jednoznačně určit.*“ Současně je však Nejvyšší správní soud nucen konstatovat, že na stěžovatelem namítané hodnocení krajského soudu, podle nějž „*[n]ad rámec uvedeného soud považuje za zarážející, že žalobce na jedné straně namítá, že místo spáchání přestupku bylo vymezeno zcela nedostatečně, a na druhé straně namítá, že vozidlo žalobce bylo měřeno z nesprávného úhlu, přičemž vychází ze zcela konkrétního místa právě na základě fotografie pořízené silničním rychloměrem.*“, se plně vztahují závěry, které Nejvyšší správní soud učinil v části V. A) tohoto rozsudku. I zde se jedná o hodnocení opřené o obsah odborného posudku, který však krajský soud jako důkaz neprovedl. Jen z něj totiž mohl krajský soud seznat, z jakého konkrétního místa žalobce při své úvaze o nesprávném úhlu měření vychází. Citovaná poznámka, kterou krajský soud učinil „nad rámec“ vlastního posouzení, však nemá žádný vliv na zákonnost rozhodnutí.

[43] Ani námitka stěžovatele týkající se nedostatečné specifikace místa spáchání přestupku proto není důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení

[44] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[45] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2016

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu